

HÍRLAP-DEKORÁCIÓ

XXXI. évfolyam

9. szám

SZERETET

VALLÁSOS REFORMATUS EGYHAZI FOLYÓIRAT

Alapított az 1906. esztendőben.

Alapította, szerkeszti és kiadja: TÖRÖK IMRE.

Megjelenik havonként Kisújszálláson. — Előfizetési díja: helyben 2 P. Vidéken 2.40. Egyes szám ára: 25 fillér

Kisújszállás

1942. szept. hó

Ézs. 40. r. 1. v. „Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet — így szól Istenetek”

Nincs magyar szív, mely meg ne reszketett volna, mikor az orosz pusztaságról szétrepült a hír, hogy Főméltóságú Urunknak, a magyar nemzet Atyjának nagyreménységű fia, maga is kormányzó, atyjának helyettese:

ifj. vitéz nagybányai Horthy István,

ki mint egyszerű katonatiszt, főhadnagy, akart hazánkért szolgálatot teljesíteni, — éppen István király emléknapiján hív szolgálatának áldozata lett. Hősi halált halt oroszföldön.

Királyok, császárok, világ legnagyobbjai indultak meg szívükben a rettentő hír hallatára. Sürgönyök, üzenetek áradtak a világ minden tájékáról a golgotás fájdalmú szülőkhöz, kik már több drága gyermekük halálát látták, s ezenkívül is jaj de nehéz a keresztfájuk!

Az egész magyar nemzet gyászbaborult, mikor keresztülnyilalt egy szó a hazán: hogy meghalt az, akinek minden gondolata, szíve minden mozdulása, élete s halála a magyar nemzeté volt.

A Nagykünság népe meg éppen sírva gyászol. Öregrendű, egyszerű asszonyok elfogódott szívvel mondják: Nem tudok aludni se a zóta! Csak sírok!! Harangjaink gyászos kongása, a templomainkban felzokogó énekek, imák; — a gyászlobogók házainkon és a szívünk fájó verése, minden megrendült szív, minden bús arc, minden gyásztól rezdülő szó veszteségünkről, mérhetetlen fájdalmunkról beszél.

Oh szánd meg Isten a magyart, s azokat a nemes lelkeket, kik annyit sirtak már s most ismét sírnak.

Dicsőséges halott hősünkért adj dicsőséges győzelmet nekünk!

Árpád népének Istene, könyörülj rajtunk! Amen.

István király napján

„István“ ez a szó görög eredetű. Magyarra fordítva: „koszorút“, vagy ha drága fémből, aranyból, miből csinálják: „koronát“ jelent.

István királyunk fejére korona került. Együtt volt: István és a korona!

Augusztus hó 20-ika van. Délelőtt. A templomból jövünk, holottan a prédikátor bölesen és lelkesen emlegette István királyt, aki nemzetünket egykor a töviskoronás Úr Jézus Krisztushoz vezette. Legyen áldott ezért is István király pora-hamva a nagy kőkoporsójában, amoda Székesfehérváron.

Emléknapján, ünnepén tanulságunk legyen, hogy az egyes embernek, hogy úgy mondjam: minden szívnek, és a nemzetnek, az összeségnek, a nemzeteknek is az igaz krisztusi hit a koronája. Korona nélkül mi a király? S hit nélkül a szív? Meg a nemzet? Meg az egész világ?

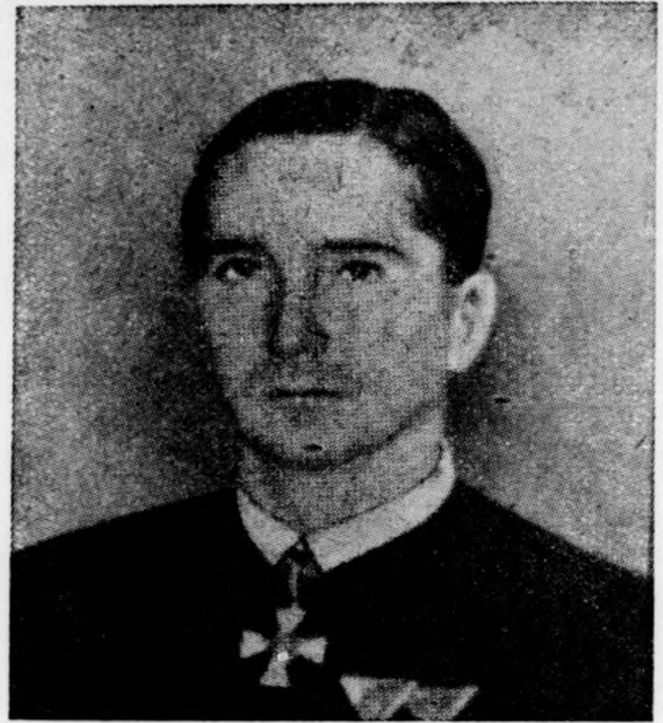
„Ábrám pedig hetvenöt esztendő vala“

(Mózes I. könyve 12. r. 1. és 4. v.)

Tharé fia volt Ábrám, későbbi nevén Ábrahám. Úr-Kaszdimban lakott. Onnan indultak el, hogy Kanaán földére menjenek; útközben megtelepedtek Háránban. Tharé időfolytán meghalt 205 éves korában, így a nemzetség feje Ábrám lett. (Neve azt jelenti magyarul: „Dicsőséges vagy tiszteletreméltó atya“.)

75 éves volt Ábrám, mikor Isten szava, rendelése kihívta őt Háránból is. És engedelmeskedett Ábrám. Elindult. Fájt ugyan a szíve, mert Hárán szép hely volt, a paradicsombeli folyam, az Eufrátes egyik mellékfolyója mellett. Nagy-nagy pálmafa árnyékozta gyönyörű lombjával, szép hely volt Hárán, s nagyon kedves volt Ábrám szívének — de Isten akaratainak engedelmeskedni kell. Elindult Ábrám a neki oly kedves helyről. Ahová érkezett, oltárt épít ott is az Úrnak, ez volt neki a legelső! — s megáldotta őt ott is az Úr. Béth-Éltől nyugatra volt az új lakóhely. áldott hely lett ez is: Béth-Él, azt jelenti magyarul: Istenháza.

Erről a szép szent történetről prédikáltam valamelyik elmúlt vasárnapon. A gondolatot az adta lelkembe, hogy én is betöltöttem 75-ik életévemet, s engem is, mint hiszen minden gyermekét is, — kegyesen vezérelt eddig Isten jóságos keze: szülőföldemről áldott Debrecenből Tiszaroff, Kunhegyes, Kisújszállásig. Mindenütt próbáltam

IFJ. VITÉZ NAGYBÁNYAI
HORTHY ISTVÁN.

oltárt építeni, láthatatlan szent oltárt a szívekben a szívek boldogságára, s mindenekfölött Isten dicsőségére.

Hozzám is, a hetvenötéveshez, szólott az Úr egyházam rendelkezéseiben. Hívó parancsára: Elmegyek. Ötvenhárom esztendeje hordom palástomat. Talán elég is, helyet kell adni másnak, erősebbnek, ifjabbnak. Bárhiszen pap maradok, ha nem tényleges is, továbbra is: nem tudok én már más lenni. És nem megyek el azok közül, akiknek érdekeit igyekeztem híven szolgálni, 1904 július 31-ike óta, gyarló erőm mértéke szerint. Sajnos, a lelkeszi pályára nemigen sereglenek már az ifjak, s eljön az idő, úgy lehet hamar, hogy az öregebbekre is szükség lehet.

Dehát megyek! Isten akarata rendel. Elbúcsúzom a szép kastélyháztól, amelyet nekem és szeretteimnek jó gyülekezetem áldozatkészsége, jósága, szeretete juttatott. El a szép nagylombú fától, mely hajlékomra hajlott sátorával, mintahogy ráhajlott életemre Isten oltalma és kegyelme.

Elbúcsúzom az ősi templomtól, amelyben másfélszáz esztendőnél több ideje, hogy Istené a dicséret. Oh hány ezerszer tanítottam annak falai között boldogan! El ne hagyjátok soha-soha azt az áldott helyet, Emberek, Testvéreim! A most már rég porladó atyák, anyák, énekeltek, imádkoztak, gyászukban zokogtak ott, — a templomfalak visszhangja — nekem úgy tetszik, az ő énekük, imájuk, zokogásuk visszaverődő zengése. Hadd zengjen össze hát éneketek, imádságotok az övékkel! Elbúcsúzom az árnyas-lombos szép kuntető sírhalmaitól, fejfáitól, emlékköveitől... S a papok során majd adjatok helyet egyszer nekem is!

Szeretnék elköszönni minden háztól,

nemcsak itt helyben, de a kedves emlékü Kunhegyesen, s a feledhetetlen Tiszaroffon is, mely egykor 24½ esztendő koromban lelkészéül fogadott. Sőt egész egyházmegyénk városaitól, szép-szép községeitől, az áldott gyülekezetekből, melyekben 19 esztendőre terjedő esperességem ideje alatt mindenütt úgy éreztem magamat, mint itt-honomban, mert mindenikben a szeretet, a jóság sugárzott felém.

Nem tudom kifejezni, leírni, amit óhajtanék, imádságra, áldásra fordul szavam, írásom: Áldd meg, Úristen, a szép vadvirágos, fűzfás Tiszamentét, a búzatermő Nagykunságot, az egyházvidék szent gyülekezeteinek mind köz-, mind tanácsos rendeit, nagyjait, kicsinyeit, s töröld el a sírok könnyeit. Ámen, Ámen!

A „mi” miniszterünk

— Dr. Antal István propaganda és nemzetvédelmi miniszter. —

A „Szeretet” legutóbbi számában Lossonczy István közellátási miniszterről írtam volt, mint a „mi” miniszterünkről. Most, hogy — fájdalom — költözködnöm kell a paróchiáról s összeszededegetünk mindent, amit elviszünk, egy nagy diákvonalzót találtunk az apró-cseprő között. Ez van ráírva: Lossonczy Istváné. A miniszter egyetlen fiáé volt t. i. a vonalzó, mikor, mint kisdíák, nálunk lakott. Elszomorodtam. Szerettem volna szinte megkönnyezni. Egy darab deszkácska hogy éli túl az embert! A vonalzó itt van, a drága gyermekifjú pedig régen porlad a tiszaderzsi sírboltban. Emlékét őrzi a kis deszkadarab és a szívünk.

A multat vizsgáltam megint. Kisújszállási gyülekezetünk egyik kedves nőtagjának, Györffy Ilonának, no meg a helybeli Pólya nemzetségnek, s az ebbe bekapcsolódott Antal családnak életadatait keresgéljük mostanában az anyakönyveinkben. Innen tudom, amit tudok az említett családkról, meg a családok tagjairól. No meg Györffy Ilonkától, az ő szívességéből. Volt Kisújszállás városának hajdanában egy jegyzője, Fazekas Menyhért nevű, akinek leányát, Juliánát, Antal Lajos vette nőül. Kereskedő volt Antal Lajos előbb Kenderesen, később a híres-nevezetes karcagi képviselő, Papp Elek titkára Budapesten. — E házasságból született Dr. Antal Lajos Otba főorvos és Dr. Antal István, a mostani miniszter. (Van még egy anyáról való testvérük is: Hartl Vilma, ha jól tudom.)

Dr. Antal István miniszterről legelőször azt kívánom megírni, ez illik újságomhoz, hogy mikor megkapta miniszteri kinevezését, pompás virágcsokrot csináltatott, elvitte az édesanyjának, ki — Istennek hála! — most is él, s átadta kézesókkal és e szavak-

kal: „Édesanyám, mindent Neked köszönhetek Isten után”.

Diákkorában is már vezető volt Antal István a társai között, későbbi korában is vezető szerepet vitt. Ott volt Szegeden, hazánk újjáteremtői között, aztán emelkedett: előbb sajtófőnök, államtitkár, majd miniszter lett, a „mi miniszterünk”.

Sokszor járt itt Kisújszálláson, meg a szülőföldön, Kenderesen. Ismerjük, szeretjük és tiszteljük. Nemsokára ismét látjuk, becses ígérete szerint. Isten hozza és Isten áldja meg szereteteivel együtt!

Ifj. Medgyessy Géza pilótahadnagy gyászos emlékezete.

Itt tanult mint diák a mi nagy iskolánkban, Diákotthonunknak volt lakója. Kitűnő növendékünk volt. Szíve vágya szerint katonai iskolába került s azt elvégezvén hadnagy lett, pilóta hadnagy.

Szüleinek s mindnyájunknak, akik ismertük, ígéretes reménységünk volt a kiváló ifjú ember.

Csak: volt! valamely repülőgépszerencsétlenség áldozata lett július hó 30-án Szolnokon, a katonájával együtt, akit tanítgattott.

Megrendültem szívemben, mikor olvastam a gyászjelentést korai elhúnytáról.

Hát a szülők? Édesatyja is katonai szolgálatot teljesít Egerben. Édesanyja: előkelő úrinő az Egressy nemzetségből. (Egressy Béni régi zeneszerző írta a Szózat zenéjét is!)

Szentlélek Úristen, vigasztald a drága reménységüktől megfosztott szülők, testvér, rokonok, mindnyájunk szívét!

Néhaivaló Sziky Ferenc emlékezete

Drága Érmellék, Ér-vize partja, de szép is vagy! Egy-egy hamvaslombú fűzfa, a bokrétás náderdő vized tükre felett, a sás százezernyi éles kardja, s ezrei a barna buzogányoknak: régi szentharcú idők képei, mikor még apáink hadának sisaktolla rezdült, kardok élehegye magaslott, s a buzogányok megforogtak, — Biharban meg az érmenti lankák-halmok táján.

E szép tájékon, a kis Éradonyban született az, kinek koporsója mellé állított bennünket augusztus hó 11-én az Isten szent akarata.

Hogy ki volt ő, elmondtam ravatalánál bús szívvel. Hogy 54 évnél valamivel többet töltött a földi életben, 32 évet boldog házasságban; hogy hitvese árvahodott lett s atyátlan árvákká két gyermeke; négy piciny unoka a szerető szívű nagyatyát keresi, testvér testvért sirat, hitvesének szülői könnyezve nézik özvegy leányukat, — s az özvegyé lett hitves nagyanyja, a 90 esztendő határán is túl, az ósanya, ki unokájának is ölelheti unokáit, tán elment volna szívesen a minden élők számára rendelt úton unokájának férje helyett: mindezeket elgondoltuk, elsírtuk a gyászos koporsó fölött.

Azt iktatom még ide, hogy a boldogult jó magyar, külsőre s érzésre is magyar, 42 hosszú hónapig volt fegyverben álló katona.

lithon városunkban sokat fáradt, tett a közért, polgártársai ezért becsülték, szerették s temetése nagy temetés, igazi végtisztességtétel volt.

Megsiratták az éradonyi harangok is s mintha fekete felhő borult volna az Ér vizére, a halmok gyümölcsöseire, a szőlőshegyekre: meggyászolta a szülőföld, fájdalommal temették el mi is a napnyugati kúntemetőn.

A szálló szellő elvitte Éradonyig a koporsóra hulló hantok dübörgését s a mi zokogásunkat, imádságunkat.

Kedves Olvasói a „Szeretet”-nek!

Ha tényleges lelkeszi pályám félbeszakad is, nem szeretném abbahagyni szegény kis újságom szerkesztését. 1906 óta nagyon hozzánőtt a szívemhez. Igaz, hogy e mostani szeptemberi számot, mint utolsót írom itt a szép paplakon, de ha helyileg tovább kell is költöznöm innen 9—10 házzal, ott is írni akarnám a 36 év óta élő kis újságot, hogy hön szeretett híveimtől ne szakadjak el egészen. Akik óhajtják mindezt, segítsenek szíves előfizetéseikkel, adományaikkal, amiért már előre is kifejezem mindnyájuk iránt igaz hálámat. Isten velünk!

Vasuti menetrend

Budapest felé:		Budapest felől:	
1719 személy	0.08	1710 sebes	0.24
519 személy	6.32	1720 személy	3.04
1709 sebes	7.01	1702 gyors	10.12
A/1707 gy. sínaut.	9.13	1724 személy	15.08
1701 gyors	19.56	520 személy	20.43
511 személy	16.12	A/1708 gy. sínaut.	21.23
Debrecen felé:		Debrecen felől:	
1710 sebes	0.25	1719 személy	0.05
1720 személy	3.07	1709 sebes	7.00
1702 gyors	10.13	A/1707 gy. sínaut.	9.12
A/1708 gy. sínaut.	21.24	1701 gyors	19.54
Kolozsvár felé:		Kolozsvár felé:	
520 személy	20.45	519 személy	6.29
Kálkápolna felé:		Kálkápolna felől:	
5037 személym.	6.35	5040 személym.	5.55
5033 személym.	13.20	5030 személym.	7.47
5041 személym.	21.30	5036 személym.	18.36
Dévaványa felé:		Dévaványa felől:	
5130 személy	4.20	5127 személy	7.28
5164 személy	13.38	5163 személy	19.36